



SOCIETAT CATALANA DE BIOLOGIA  
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Carrer del Carme, 47  
08001 Barcelona

Núm. 191

Desembre 2006

## QUÈ CAL SABER?

### ABREVIATURES LLATINES (II)

Hi ha, però, altres abreviatures llatines que es fan servir en català i en la majoria de llengües amb cultura escrita, i que es fan servir en tota mena de textos. Aquestes abreviatures s'han d'escriure sempre en cursiva, per indicar que es tracta d'un terme estranger. En els números 171 i 172 ja vam parlar de les abreviacions. Algunes d'aquestes són:

*c.* és abreviatura de *circa*, una preposició que significa 'al voltant de', i es fa servir per a introduir una data que no es coneix amb exactitud.

*loc. cit.*, de *loco citato*, es fa servir per no repetir la referència immediatament anterior a un capítol o una part d'un llibre. Semblantment, tenim *op. cit.*, que serveix per a referir-nos a una obra sencera que hem esmentat abans. És abreviatura de *opus citatum* o *opere citato*.

*sp.* és l'abreviatura de *species*, 'espècie'. El plural és *spp.* La segona *p* no és una repetició de la primera per a indicar plural, tal com fa el castellà en algunes sigles, com EEUU (aquestes repeticions no s'han de fer en català), sinó que és abreviatura de *species pluribus*, i aquesta segona *p* s'ha de conservar.

*vid.* i *v.* són abreviatures de *videte* i *vide*, respectivament, i les podem utilitzar per a indicar una part d'una obra que cal consultar per a entendre o ampliar el significat del text, com el català *vegeu*.

*n. b.* és l'abreviatura de *nota bene*, que es pot traduir com 'pareu atenció', i es fa servir per a remarcar parts del text en que cal fixar-se bé. En aquest cas, també es pot utilitzar la sigla NB.

*p. d.* i *p. s.* són abreviatures de *post data* ('després de les dades') i *post scriptum* ('després de l'escrit'), respectivament, i es fan servir per a afegir un fragment de text suplementari després del text principal, al final. Avui dia han caigut en desús, ja que amb la utilització dels textos electrònics és molt fàcil afegir text enmig d'un altre que ja està escrit. Si escrivim directament en paper, però, haurem de fer servir el recurs de posar el text al final. Tanmateix, encara manté una certa tradició en el gènere epistolar. En qualsevol cas, és més corrent d'emprar-hi les sigles PD i PS.

Un terme llatí que no és una abreviatura, i que s'empra sovint és *sic*, que significa 'així'. L'utilitzem quan citem un fragment d'una obra, un títol, etc. que conté alguna errada o que, simplement, ens estranya. Amb aquesta paraula volem indicar que el text en qüestió realment ha aparegut escrit així.